Wijziging van de In- en uitvoerwet

MEMORIE VAN ANTWOORD
(Ontvangen 13 september 1974)

Nr. 7

Het verheugt de ondergetekenden, dat zeer vele leden in het algemeen instemmen met de wijzigingen door middel van het voorliggende ontwerp van wet aan te brengen in de In- en uitvoerwet. Met genoegen hebben zij er kennis van genomen, dat deze leden onderschrijven, dat „de uitvoering van regelingen ter zake van de invoer en de uitvoer, getroffen door organen van de Europese Gemeenschappen" aanleiding kan vormen tot wijziging van de nationale wetgeving ter zake.

Algemeen

Ten aanzien van de vraag om een uiteenzetting waarom de verordeningen van de Europese Gemeenschappen, die betrekking hebben op het goederenverkeer met derde landen, ervan uitgegaan „dat voor hun toepassing in iedere lid-staat een zelfde behandeling moet worden toegekend aan goederen zijnde in, herkomstig uit of bestemd voor het vrije verkeer van de Gemeenschappen, ongeacht of deze goederen in het vrije verkeer van de betrokken lid-staat zijn, onderscheidenlijk daaruit afkomstig zijn of daarin worden gebracht", moge erop worden gewezen, dat de Gemeenschappen onder meer tot taak hebben het instellen van een gemeenschappelijke markt.

Een kenmerk van een gemeenschappelijke markt is, dat goederen zich daarbinnen vrij en onder gelijke concurrentievoorwaarden kunnen bewegen. Hieraan is verbonden, dat ook met betrekking tot het brengen van goederen binnen of buiten de gemeenschappelijke markt gelijke concurrentievoorwaarden dienen te gelden. Naarmate de interne markt meer gemeenschappelijk wordt, neemt de noodzaak om ook gelijkheid aan te brengen in de voorwaarden voor het handelsverkeer tussen de lid-staten met derde staten toe.

De wetgeving van de onderscheiden lid-staten kan een verschillende uitwerking op de concurrentievoorwaarden binnen de gemeenschappelijke markt hebben. Vandaar, dat aan de organen van de Europese Gemeenschappen bevoegdheden zijn toegekend met het oog op eenmaking of harmonisatie van de wetgeving in kwestie. Door de gebruikmaking van deze bevoegdheden wordt verzekerd, dat aan goederen, welke zich binnen de gemeenschappelijke markt bevinden, daaruit herkomstig zijn of daarvoor zijn bestemd, een zelfde behandeling gegeven wordt.

De ondergetekenden zijn van mening dat de door enige leden gestelde prealabele vraag bevestigend dient te worden beantwoord. Zij vermogen niet in te zien, dat dit tot verschillende consequenties voor bij voorbeeld de Rijnmond en het Ruhrgebied zou leiden.

De ondergetekenden willen – zulks in reactie op de desbetreffende door vele andere leden gestelde vraag – niet ontkennen, dat het initiatief tot het indienen van het onderhavige wetsontwerp hun ingegeven is door hun verantwoordelijkheidsgevoel met betrekking tot de nationale uitvoering van het communautaire beleid op het terrein van het internationale handelsverkeer. Het is echter niet zo, dat Nederland als eerste van de lid-staten maatregelen ter uitvoering van communautaire regelingen neemt op de gebieden, waarop het voorliggende wetsontwerp betrekking heeft. Integendeel gelden op het terrein, dat wordt bestreken door het voorgestelde nieuwe arti-

kel 2*b* in andere lid-staten reeds langer nationale wettelijke bepalingen, terwijl de totstandbrenging van in gemeenschappelijk verband wenselijk geachte vereenvoudigingen, welke raken aan het voorgestelde nieuwe artikel 2*a*, wacht op de totstandkoming hier te lande van de in dit artikel voorziene bevoegdheid.

De vraag van enige leden naar het synchroon gaan verlopen van de in- en uitvoer van goederen in de lid-staten en naar de afzonderlijke douaneregimes aan de binnengrenzen van de Gemeenschappen leidt er toe te wijzen op het verband tussen de uitvoering van de douanewetgeving en de uitvoering van de handelspolitieke wetgeving op het gebied van de in- en uitvoer. De formaliteiten aan de grens, vereist uit hoofde van beide bedoelde wetgevingen, zullen als regel synchroon lopen.

De ondergetekenden wijzen erop, dat met de instelling van de douane-unie de verwezenlijking van het vrije goederenverkeer binnen de Gemeenschap weliswaar een stuk dichterbij is gekomen, doch nog geenszins heeft geleid tot opheffing van de grenscontroles op het onderlinge verkeer tussen de lid-staten. Door elke lid-staat wordt nog krachtens een eigen stelsel van formaliteiten en toezicht controle uitgeoefend op de binnenkomst en het uitgaan, en daarmede ook de doorvoer, zowel van goederen herkomstig uit het vrije verkeer van een andere lid-staat als van goederen welke van buiten de Gemeenschap komen. De aanleiding tot het voortbestaan van deze controle ligt in de omstandigheid dat er nog vele – krachtens het EEG-verdrag geoorloofde – nationale regelingen zijn, die de lid-staten noodzaken tot veiligstelling van hun belangen bij de nakoming van die regelingen. Te denken valt hierbij aan b.v. autonome belastingen als omzetbelasting en accijnzen, of het invoerrecht zelf, dat verschuldigd zou kunnen worden voor goederen welke uit derde landen komen en bestemd zijn om elders in de Gemeenschap te worden vrijgemaakt, alsmede de toepassing van de vrijwarings- en ontsnappingsclausules van het EEG-verdrag, waaronder die, welke slaan op de handelspolitiek. Een zeer belangrijke stap op de weg naar de opheffing van de grenscontroles op het binnenverkeer is overigens gezet met de invoering per 1 januari 1970 van de EEG-regeling voor communautair douanevervoer. Deze heeft geleid tot een aanzienlijke beperking van de grensformaliteiten. Ook ten aanzien van deze formaliteiten geldt, dat zij moeten worden vervuld voor alle goederen, derhalve ook voor die, welke het onderwerp zijn van verordeningen regelende het handelsverkeer tussen de EEG en derde landen.

Ten slotte mogen de ondergetekenden nog de aandacht vestigen op het voorstel, dat de Commissie der EG eind 1973 bij de Raad heeft ingediend voor een richtlijn inzake de harmonisatie van de nationale procedures voor het in het vrije verkeer brengen van goederen. Hoewel met de opstelling van een aantal uniforme regels op dit gebied in de eerste plaats wordt beoogd een eind te maken aan de tamelijk opvallende verschillen in behandeling van de importeurs in de Gemeenschap van uit derde landen komende goederen, al naar gelang van de lid-staat waarin zij gevestigd zijn, mag van de voorziene toepassing van die uniforme regels op het onderlinge goederenverkeer een gunstige uitwerking op de grensformaliteiten in dat verkeer worden verwacht.

Met betrekking tot de daaromtrent door dezelfde leden gestelde vragen, zij meegedeeld dat ter zake van de uitvoer van strategische goederen door de organen van de Europese Gemeenschappen tot dusverre geen regelingen zijn getroffen. Als voorbeelden van regelingen op het onderhavige terrein in andere lid-staten van de EG worden genoemd:

in de Bondsrepubliek Duitsland: de bijlage 24/70 „zum Bundesanzeiger" Nr. 153 van 21 augustus 1970;

in België: het Belgisch Staatsblad (Moniteur Belge) Nr. 59 van 26 maart 1974;

in Frankrijk: Moniteur officiel du Commerce et de l'Industrie. Nr. 1909 van 26 juni 1957; Journal Officiel de la République Française. Nr. 8884 van 8 oktober 1966;

in het Verenigd Koninkrijk: "Trade and Industry" van 12 oktober 1972, Volume 9 Nr. 2, gebaseerd op de „Import, Export and Customs Powers (Defence) Act 1939".

Hier te lande is tot dusverre, met uitzondering voor wat betreft de uitvoer uit Nederland met bestemming het vrije verkeer van België en Luxemburg, de uitvoer in z.g. kleingrensverkeer, en de uitvoer in het kader van verplaatsing van militaire eenheden, geen gebruik gemaakt van de bevoegdheid vervat in artikel 4 van het Uitvoerbesluit strategische goederen. Evenmin is tot dusverre gebruik gemaakt van de bevoegdheid vervat in artikel 5 van het Uitvoerbesluit strategische goederen. Aanvragen om een ontheffing komen niet voor. Aanvragen om een vergunning worden op de eigen merites van de aanvraag beoordeeld. Dezerzijds bestaat de indruk, dat in de andere lid-staten van de EG een zelfde beleid wordt gevolgd.

Voor wat betreft de door enige leden voorts in dit verband gestelde vragen moge worden opgemerkt, dat de naam Zuid-Rhodesië de juiste is. Het vroegere Noord-Rhodesië is thans de onafhankelijke staat Zambia. Zuid-Rhodesië riep eenzijdig de onafhankelijkheid uit onder de naam Rhodesia. Nederland heeft de onafhankelijke Republiek Rhodesia echter nooit erkend en beschouwt het Britse gezag als het enige wettige gezag over het gebied. In navolging van de Britse regering wordt dan ook gesproken over Zuid-Rhodesië. Ook alle sanctie-resoluties der Verenigde Naties tegen dit land spraken over *Zuid*-Rhodesië.

De VN-sanctieresoluties tegen Zuid-Rhodesië zijn te onderscheiden in:

a. besluiten met een bindend karakter;

b. aanbevelingen.

Alle EEG-landen zijn – als VN-lid-staten – gehouden de besluiten uit te voeren. In hoeverre ook de aanbevelingen in alle gevallen worden opgevolgd, valt moeilijk te overzien. De indruk bestaat evenwel dat de andere EEG-landen de resoluties niet minder strikt toepassen dan Nederland. Van een uniforme wetgeving ter uitvoering van de sanctiebesluiten is echter geen sprake. De wettelijke maatregelen getroffen door de onderscheiden EEG-landen vertonen grote verschillen. De ondergetekenden is nimmer gebleken, dat het Verenigd Koninkrijk uit hoofde van het feit, dat deze staat aanspraak maakt op het wettig gezag over Zuid-Rhodesië, in moeilijkheden zou verkeren als gevolg van het stellen van voorwaarden bij de afgifte van vergunningen.

Hoe de overeenkomstige wetgeving in andere lid-staten is opgezet en hoe en in welk tempo deze aan besluiten van de EEG-Ministerraad kan worden aangepast, zoals enige leden hebben gevraagd, is de ondergetekenden slechts in zeer grove lijnen bekend. In België, Luxemburg, de Bondsrepubliek en het Verenigd Koninkrijk wordt dezelfde methodiek gevolgd als in Nederland, te weten opneming in de nationale wetgeving van bepalingen dienende ter uitvoering van EG-regelingen. In de basiswetgeving van deze landen zijn in dit opzicht gelijkgerichte bevoegdheden opgenomen als hier te lande in de In- en uitvoerwet bestaan, de thans in de In- en uitvoerwet op te nemen nieuwe bevoegdheden daarbij inbegrepen. In Frankrijk daarentegen bestaan wettelijke bevoegdheden, welke het mogelijk maken communautaire wetgeving tot nationale wetgeving te verklaren. Wat Italië betreft vergt de uitvoering van communautaire maatregelen veelal medewerking van het parlement. De ervaring is, dat in eerstgenoemde landen de nationale wetgeving met de vereiste spoed aan de besluiten van de EEG-Ministerraad kunnen worden aangepast. Opgemerkt moet worden, dat onvoldoende inzicht bestaat hoe verder in de lid-staten de interne adviesprocedures werken, waarbij zij aangetekend dat niet in alle lid-staten met de SER overeenkomende organen bestaan.

Artikelen

Artikel 2

Ten aanzien van de vraag van enige leden inzake de voorgestelde toevoeging aan het tweede lid van dit artikel van een

nieuw punt *d*, zij opgemerkt, dat het hier eerder een verduidelijking van een reeds bestaande bevoegdheid betreft dan de toekenning aan de Kroon van een geheel nieuwe bevoegdheid. Immers, in artikel 2, eerste lid, juncto het tweede lid, is reeds sprake van ruime bevoegdheid tot het stellen van regels.

In de memorie van toelichting is als argument voor deze aanvulling aangevoerd, dat redenen van duidelijkheid van wetgeving en van rechtszekerheid het juist doen voorkomen, dat op *meer expliciete* wijze bevoegdheden worden toegekend die nodig zijn of nodig zouden kunnen blijken ter uitvoering van communautaire regelingen of Beneluxafspraken. Het oordeel van de Kroon, dat hier als maatstaf voor het stellen van regelen wordt genoemd, is begrensd door het kader van de In- en uitvoerwet en meer in het bijzonder doordat de internationale afspraak, die uitvoering vereist, betrekking moet hebben op het belang van de volkshuishouding, van de inwendige of uitwendige veiligheid des lands of van de internationale rechtsorde.

Artikel 2a

Naar aanleiding van het voorstel van zeer vele leden met betrekking tot het weglaten van het woord „belang" uit de voorgestelde redactie van artikel 2*a*, eerste lid, delen de ondergetekenden mede, dat zij van oordeel zijn, dat bij gebruikmaking van de voorgestelde bevoegdheid om in in- en uitvoermaatregelen ook de daarvoor geheel of ten dele te betrekken, altijd het principe van een zo vrij mogelijke doorvoer voorop zal moeten staan. Dit geldt uiteraard ook ten aanzien van minerale oliën. Beperking van de aan de orde zijnde bevoegdheid tot internationale afspraken levert echter ernstige bezwaren op. Er zijn immers – zij het wellicht uitzonderlijke – situaties van politieke aard denkbaar, waarin aan een ruimere bevoegdheid dan die beperkt tot de uitvoering van internationale afspraken behoefte bestaat, waarbij erop zij gewezen, dat ook indien een bepaald gedrag internationaal – of anderszins – is vereist, zonder dat bepaaldelijk van een „afspraak" sprake is, het treffen van maatregelen mogelijk moet zijn.

Hierbij zij opgemerkt, dat het wenselijk is, dat de bevoegdheid tot het ingrijpen in het goederenverkeer – ongeacht of dit het vrije verkeer dan wel een of andere vorm van doorvoer betreft – zoveel als mogelijk wordt ontleend aan één zelfde wet, i.c. de In- en uitvoerwet. Er moge in dit verband ook worden gewezen op de gelegenheid tot parlementaire controle op de gebruikmaking van de door middel van de In- en uitvoerwet geschapen bevoegdheden, welke deze wet reeds biedt, en op de daarin neergelegde verplichting de SER te horen alvorens een voordracht wordt gedaan voor een maatregel krachtens artikel 2 van de wet. Om de bovengenoemde redenen zijn de ondergetekenden van mening, dat het woord „belang" in het eerste lid van het ontworpen artikel 2*a* niet gemist kan worden. De ondergetekenden vermogen niet in te zien, dat – zoals vele andere leden meenden – de totstandkoming van de bevoegdheid vervat in het voorgestelde artikel 2*a* een schade-element voor de neutraliteit van Nederlandse transitohavens en voor de internationale handels- en distributiefunctie van Nederland zou zijn.

Zou van schade als hier bedoeld in feite sprake kunnen zijn, dan zou deze alleen een gevolg kunnen zijn van een ongerechtvaardigde gebruikmaking van die bevoegdheid. Zoals reeds opgemerkt bestaan hiertegen reeds voldoende waarborgen en gaan de ondergetekenden bovendien uit van het principe van een zo vrij mogelijke doorvoer. Dit kan, zo het al niet in de desbetreffende algemene maatregelen van bestuur tot uitdrukking kan worden gebracht, waar nodig, gerealiseerd worden door het te voeren beleid ten aanzien van vrijstellingen, ontheffingen en vergunningen. Bovendien bestaat in geen van de landen, waar met de Nederlandse havens concurrerende havens zijn gevestigd het principe van volstrekt onaantastbaarheid van de doorvoer. De ondergetekenden vragen zich bovendien af of een bevoegdheid, die de bestrijding mogelijk maakt van de zich eventueel voordoende doorvoer, die uit internationaal oogpunt als een exces moet worden bestempeld, de neutraliteit van de Nederlandse transitohavens en de internationale handels- en distributiefunctie van Nederland niet eerder onderstreept dan daaraan afbreuk doet.

Met betrekking tot de opmerking van vele andere leden, dat het niet duidelijk is, wat bedoeld wordt met „in het vrije verkeer" en „binnengekomen en uitgaande douanegoederen", zeker gelet op de doelstelling van de In- en uitvoerwet, merken de ondergetekenden op, dat met de invoeging van artikel 2*a* wordt beoogd het mogelijk te maken onder bepaalde voorwaarden en omstandigheden regelen te stellen ten aanzien van goederen, die zich hier te lande buiten het vrije verkeer bevinden. Dat in het voorgestelde artikel niet het woord „doorvoer" is gebezigd houdt verband met het feit dat, zoals reeds in de memorie van toelichting is vermeld (blz. 5, rechterkolom, laatste alinea), de te stellen regelen ook moeten kunnen gelden voor andere handelingen met betrekking tot de goederen dan alleen de doorvoer. De hierbedoelde handelingen kunnen volgens de douanewetgeving uitsluitend plaatsvinden met betrekking tot binnengekomen c.q. uitgaande douanegoederen. Door deze – douanetechnische – begrippen in de In- en uitvoerwet te introduceren naast de begrippen in- en uitvoer, wordt niet alleen bereikt, dat alle goederenbewegingen onder het bereik van te stellen regelen kunnen worden gebracht, maar ook dat een voor de praktische toepassing wenselijke overeenstemming in terminologie wordt verkregen tussen enerzijds de vorengenoemde wet en anderzijds de douanewetgeving.

Sinds 1960 is en wordt het in de douane-wetgeving gehanteerde begrip „vrije verkeer" beïnvloed door internationale ontwikkelingen, in het bijzonder door de voortschrijdende harmonisatie van de douanewetgevingen binnen de Europese Economische Gemeenschap. Als gevolg daarvan kan de vraag gesteld worden of, voor wat de huidige douanewetgeving betreft, goederen, ingevoerd met voorwaardelijke vrijstelling van belasting, zich wel in het vrije verkeer bevinden en, indien deze vraag ontkennend wordt beantwoord, wat de gevolgen daarvan zijn voor het in de In- en uitvoerwet gebezigde begrip „vrije verkeer", dat blijkens de memorie van toelichting bij het ontwerp van die wet (blz. 12, linkerkolom, laatste alinea) dient te worden opgevat in de betekenis welke de douanewetgeving er, uiteraard toentertijd, aan toekende. Wat hiervan ook zij, de gekozen constructie heeft het bijkomstige gevolg, dat buiten twijfel wordt gesteld, dat de op grond van de In- en uitvoerwet uit te vaardigen regelen ook gelden voor goederen die in het kader van vrijstellingsverkeer worden ingevoerd.

De vragen van sommige leden met betrekking tot het veronderstelde achteraan hinken van de Nederlandse wetgeving bij de maatregelen van de Gemeenschappen, moge als volgt worden beantwoord.

Indien in Nederland niet tijdig zou worden gereageerd ter verzekering van de uitvoering van in EGG-verband genomen besluiten, zou zulks, ook voor zover dergelijke besluiten rechtstreekse werking hebben, tot minder wenselijke situaties kunnen leiden. Immers, ook ingeval het verbod de justiabelen rechtstreeks bindt, zoals bij een door de Raad of de Commissie van de EG vastgestelde verordening het geval is, is het, om aan het verbod hier te lande reëel effect te kunnen geven, nodig dat een juridisch instrument voorhanden is op grond waarvan oplegging van straf bij overtreding en administratieve uitvoeringsmaatregelen mogelijk zijn. Bij gebreke hiervan kan de naleving van het EEG-voorschrift hier te lande niet volledig worden verzekerd.

Uit het vorenstaande betoog valt af te leiden, dat de ondergetekenden niet de mening van enkele leden delen, dat de bevoegdheid, vervat in het voorgestelde artikel 2*a*, niet toegepast mag worden op het goederenverkeer, dat het douanegebied van de Gemeenschappen in zijn geheel in transito passeert, hoewel ook ten aanzien van dit verkeer de opvatting van de ondergetekenden geldt, dat het principe van een zo vrij mogelijke doorvoer voorop zal moeten blijven staan.

De ondergetekenden hebben dan ook tegen de door deze enkele leden bepleite uitzondering andere dan wetstechnische bezwaren.

Artikel 2b

In antwoord op de vragen van zeer vele leden omtrent het voorgestelde nieuwe artikel 2*b* zij erop gewezen, dat de ondergetekenden voor ogen staat om de in dat artikel bedoelde regelingen bij algemene maatregel van bestuur vast te stellen. Zij willen echter de mogelijkheid open houden, dat bij een algemene maatregel van bestuur de in die maatregel aangewezen Ministers bevoegd worden verklaard, bij ministeriële beschikking dergelijke regelingen vast te stellen. Dit laatste is wenselijk, omdat het hier kan gaan om voorschriften, die in de praktijk veelvuldig aanpassing zullen behoeven.

In de opmerking, die deze zeer vele leden omtrent de tekst van het eerste lid hebben gemaakt, hebben de ondergetekenden aanleiding gevonden een nota van wijzigingen in te dienen, waarbij de tekstuele bezwaren, welke aan de eerste volzin van het eerste lid kleven, worden ondervangen. In die nota is voorts voorzien in een wijziging van de tweede volzin van dat lid met het oog op die gevallen, waarin aan aanwijzing van het orgaan, dat met de verstrekking van de verklaringen is belast, geen behoefte bestaat, bij voorbeeld omdat een ambtelijke dienst met die verstrekking is/wordt belast.

Artikelen 5 en 6

De beduchtheid van enige leden, dat de in artikel 4, derde lid, van de In- en uitvoerwet vervatte verplichting om de weigering van een vergunning, restitutie of ontheffing aan de aanvrager onder opgave van redenen schriftelijk mede te delen, zou leiden tot omleiding van het uitvoerverkeer via andere landen van de Gemeenschappen, delen de ondergetekenden niet.

Een dergelijke weigering vloeit of wel voort uit regelingen van de Gemeenschappen en zal dan in alle lid-staten van de Gemeenschappen op overeenkomstige wijze tot uitdrukking komen, of zij vindt haar oorsprong in autonoom nationaal beleid en zal dan ook van toepassing zijn met betrekking tot uitvoer uit Nederland over de binnengrenzen van de Gemeenschappen. De ratio van bovenbedoelde verplichting is geen andere dan versterking van de rechtsbescherming van de Nederlandse justitiabelen.

Artikel 7

De vraag van dezelfde leden inzake het overleg met de andere lid-staten geeft aanleiding tot de opmerking, dat, indien het zou gaan om aangelegenheden die in EEG-verband tot conclusies hebben geleid, het in deze vraag bedoelde overleg reeds heeft plaatsgehad vóórdat de voordracht wordt gedaan en dit overleg met de conclusies juist tot de voordracht aanleiding heeft gegeven. Gaat het om andere aangelegenheden dan dient van geval tot geval te worden beoordeeld of dit overleg zinvol is en is een wettelijke regeling te dien aanzien niet wel mogelijk.

Artikelen 11 en 12

De vraag van enige leden of de toekenning van bevoegdheden ingevolge deze artikelen aan produktschappen ooit tot ongewenste fricties in andere lid-staten aanleiding heeft gegeven, gelet op de omstandigheid dat aldaar dergelijke publiekrechtelijke organen niet bestaan zodat de overeenkomstige bevoegdheden in de lid-staten door de overheid zelf worden uitgeoefend, menen de ondergetekenden ontkennend te kunnen beantwoorden. Daarvan is hun althans nimmer gebleken.

Overigens bestaan ook in enkele andere lid-staten (Frankrijk en Duitsland) wel gespecialiseerde instellingen met een gemengd karakter, waaraan bepaalde bevoegdheden, zoals het toekennen van restituties en het afgeven van certificaten, zijn opgedragen. Het wil de ondergetekenden voorkomen, dat de lid-staten vrij dienen te zijn om voor de uitvoering van de communautaire regelingen de organisatorische vormen en instellingen te kiezen, die het best passen in de eigen binnenlandse verhoudingen, mits zorg wordt gedragen voor de vereiste integriteit en efficiëntie van het uitvoerend apparaat en mits het vereiste toezicht is gewaarborgd. Wat de situatie hier te lande betreft menen de ondergetekenden, dat in bepaalde opzichten enige concentratie van bevoegdheden wenselijk zou kunnen zijn weshalve zij dan ook voorstellen de mogelijkheid te openen tot overdracht van bevoegdheden aan door de produktschappen op te richten samenwerkingsorganen.

Artikel 12b

Met betrekking tot de door zeer vele leden gestelde vragen inzake het voorgesteld artikel 12*b* moge het volgende worden opgemerkt.

Voor de soorten van gevallen waarop dit artikel van toepassing zal zijn moet worden volstaan met verwijzing naar de voorgestelde tekst van het artikel en de daarop in de memorie van toelichting (algemeen gedeelte onder 5, en artikelsgewijze toelichting ad artikel 12*b*) gegeven toelichting. Tot nu toe zijn immers nog geen EEG-regelingen vastgesteld welke concrete toepassing van artikel 12*b* vereisen.

Uit de in de memorie van toelichting genoemde Verordening (EEG) nr. 459/68 (betreffende het eventueel vaststellen van anti-dumpingsrechten) zou toepassing van artikel 12*b* *kunnen* voortvloeien. Dit brengt reeds mede, dat in Nederland het instrumentarium, door middel waarvan aan eventuele toepassing van deze Verordening uitvoering gegeven kan worden, aanwezig dient te zijn.

Vooreerst is dan ook bij het ontwerpen van artikel 12*b* aan deze toepassing gedacht. Daarnaast is het echter alleszins denkbaar, dat nog in andere situaties ter zake van de in- en uitvoer bijzondere maatregelen op EEG-niveau in overweging genomen zouden worden en dat de regeringen van de lidstaten te dier zake een verplichting tot informatie van de betrokken Gemeenschapsorganen, ten einde deze tot nadere concretisering van hun beleid in staat te stellen, zou worden opgelegd. Over de aard van deze situaties kan uiteraard thans nog niets met zekerheid worden gezegd.

Uit het hierboven gestelde – en met name uit het feit, dat aan de reeds van 1968 daterende anti-dumpingsverordening tot nu toe geen toepassing als hierbedoeld is gegeven – vloeit reeds voort, dat van de in artikel 12*b* aan de Minister van Economische Zaken toegekende bevoegdheid naar alle waarschijnlijkheid slechts spaarzaam gebruik zal behoeven te worden gemaakt. Uiteraard is de eerste ondergetekende gaarne bereid te voldoen aan de door de hierboven bedoelde leden uitgesproken wens om éénmaal per jaar in de vaste Commissie voor de Handelspolitiek de uitvoering van artikel 12*b* in algemene zin toe te lichten.

Met betrekking tot het gebruik van de door middel van toepassing van artikel 12*b* te verkrijgen gegevens, waaromtrent opmerkingen zijn gemaakt door dezelfde alsmede sommige andere leden, moge erop worden gewezen, dat uit de tekst van artikel 12*b* eerste, tweede en derde lid, voortvloeit, dat de aan de betrokken ambtenaren te verstrekken opdracht uitsluitend kan strekken tot verkrijging van de gegevens welke zijn vereist om te voldoen aan het bepaalde in een in het artikel bedoelde regeling van de EEG in verband met het ten aanzien van de invoer of uitvoer van goederen eventueel nemen van maatregelen. De opdracht kan derhalve geen verdere strekking hebben, noch aan enig ander doel dienstbaar worden gemaakt.

Van gebruik van de verkregen gegevens ten behoeve van de belastingdienst zal derhalve evenmin sprake kunnen zijn. Ook uit artikel 20 van de In- en uitvoerwet, dat een geheimhoudingsplicht oplegt aan allen, die bij de uitvoering van de wet betrokken zijn of betrokken zijn geweest, vloeit dit voort. Ten overvloede zij nog opgemerkt, dat de bovengenoemde anti-dumpingsverordening geen voorschrift inhoudt met betrekking tot de vermelding van voorwerp en doel van de onderzoekingen, en van de sancties bij niet-naleving, zoals sommige leden veronderstelden.

Ten aanzien van de vraag van sommige leden ten aanzien van de volgens artikel 12*b*, zevende lid, vereiste overeenstemming met de Minister van Landbouw en Visserij bij de uitoefening door de Minister van Economische Zaken van de hem bij genoemd artikel toegekende bevoegdheden, moge het volgende worden opgemerkt. Aangezien de vanwege de EEG gevraagde

onderzoekingen zowel industriële als niet-industriële goederen of ondernemingen kunnen betreffen is de betrokkenheid van de Minister van Landbouw en Visserij, gezien de aard van de door hem als zodanig behartigde belangen, bij het te dezen te voeren beleid evident. Deze betrokkenheid is niet alleen aanwezig, indien de gevraagde onderzoekingen uitsluitend landbouwgoederen of landbouwondernemingen betreffen, doch evenzeer in andere gevallen, waarin het uitsluitend gaat om industriële goederen en/of andere dan landbouwondernemingen. Alsdan toch zal het gevoerde beleid te dezen voor de genoemde Minister evenzeer van belang zijn, omdat een eenmaal aanvaarde beleidslijn ook in volgende, eventueel in de landbouwsfeer liggende gevallen, van betekenis zal blijven.

Ten einde derhalve te verzekeren, dat te dezen in alle gevallen een eenvormig en voor beide betrokken Ministers uit een oogpunt van de hun toevertrouwde speciale belangenbehartiging aanvaardbaar beleid zal worden gevoerd, is de volgens de voorgestelde tekst van het zevende lid van artikel 12*b* vereiste overeenstemming met de Minister van Landbouw en Visserij opgenomen.

Op de vraag van enige leden of verordeningen en richtlijnen als bedoeld in artikel 12*b*, eerste lid, welke noch door een Europees, noch door een nationaal parlement zijn goedgekeurd, niet tot te grote bevoegdheden van de betrokken Minister zullen leiden, moge worden geantwoord, dat dit naar het oordeel van de ondergetekenden niet het geval is. Hoewel ook de Nederlandse Regering, zoals zij reeds meermalen tot uitdrukking heeft gebracht, een beter democratisch functioneren van de organen van de Europese Gemeenschappen voorstaat, bestaat haars inziens voor vrees dat de hier bedoelde regelingen tot te grote bevoegdheden van de nationale overheden aanleiding zullen geven geen aanleiding.

Het is inderdaad, ook op nationaal niveau, een veel voorkomend verschijnsel, dat organen waaraan de wet het voeren van het beleid op een bepaald gebied opdraagt, over bevoegdheden beschikken, welke de strekking hebben het voor de nadere bepaling van het beleid noodzakelijke inzicht in bepaalde feitelijke situaties te verschaffen. Als voorbeeld hiervan moge het bepaalde in de artikelen 2 en 4 juncto 5 van de Prijzenwet worden vermeld, volgens welke artikelen de Minister van Economische Zaken bevoegd is melding van toegepaste prijsverhogingen voor te schrijven, onderscheidenlijk aan individuele betrokkenen inlichtingen te vragen – en te doen verifiëren – op grond waarvan hij zich kan overtuigen omtrent het al of niet aanwezig zijn van de omstandigheden, welke ingevolge het bepaalde in artikel 2, eerste lid, van de Prijzenwet, aanleiding kunnen geven tot het uitvaardigen van een prijsmaatregel.

Met betrekking tot de vragen van deze leden betreffende privacy, bescherming en geheimhoudingsplicht moge worden verwezen naar hetgeen hierboven ten antwoord op door zeer vele en sommige leden ter zake gestelde vragen is opgemerkt.

De controle die op de uitvoering van de In- en uitvoerwet wordt uitgeoefend, ondergaat door de herziening van de wet geen wijzigingen. Het volgende antwoord op de desbetreffende vraag van enige leden moge ter zake dienen.

Naar welke havens zich een schip begeeft valt op te maken o.m. uit de documenten ter begeleiding van de goederen die met het schip worden vervoerd. Is er sprake van goederen waarvoor een uitvoervergunning vereist is, dan dienen de uitvoerdocumenten in overeenstemming te zijn met het reisdoel van het schip. In dit verband is mede van belang te wijzen op het bestaan van de EEG-regeling voor het communautair douanevervoer, dienende tot vereenvoudiging van het verkeer over het grondgebied van de lid-staten. Het zogenaamde T-document, dat de goederen op aanvraag van de vervoerder begeleidt, dient te worden „gezuiverd", hetgeen de douane in het land van afzending de mogelijkheid biedt te constateren, dat de goederen op regelmatige wijze hetzij op de plaats van bestemming, in de Gemeenschap zijn aangekomen, hetzij het grondgebied van de Gemeenschap hebben verlaten. Wordt een T-document niet aangevraagd, dan kan dit achterwege blijven aanleiding zijn voor de douane bij de verzending der goederen om een nadere toelichting ten aanzien van de bestemming te verzoeken. Het blijft uiteraard mogelijk buitengaats de bestemming van de goederen te wijzigen, in welk geval echter bij overtreding van de bepalingen ten aanzien van de uitvoer de exporteur de strafrechtelijke gevolgen moet dragen.

Op de desbetreffende vraag van enige leden kan worden geantwoord, dat het noodzakelijk is bij de uitvoering van het gemeenschapsbeleid in de onderscheiden lid-staten de eigen organen dier staten te betrekken. Zulks behoeft, gezien de omvang en de structuur van de Gemeenschappen uit een oogpunt van uniforme en/of voldoende toepassing van dat beleid geen onoverkomelijke bezwaren op te leveren. Allereerst zal immers aan de betrokken toekenning van bevoegdheden in ieder land dezelfde gemeenschappelijke, in dat land rechtstreekse werking hebbende basis-regeling ten grondslag liggen. Daarnaast wordt de zoveel mogelijk uniforme uitvoering van de EEG-regelingen bevorderd door het regelmatige overleg, dat tussen de betrokken lid-staten met het oog op zodanige toepassing wordt gepleegd. Hoewel uiteraard fricties te dezen niet steeds vermeden kunnen worden, ligt niettemin in het belang dat de betrokken staten en andere belanghebbenden bij uniforme en juiste toepassing van de EEG-regelingen hebben en in laatste instantie in de mogelijkheid van beklag bij de bevoegde gemeenschapsinstanties, met name ook het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen, een voldoende waarborg tegen ontoelaatbare afwijkingen of lacunes te dezen.

Op de vraag van enkele leden hoe ver de bevoegdheden gaan die aan de Regering verleend worden in artikel 12*b*, kan het antwoord van de ondergetekenden luiden, dat deze bevoegdheden bepaald worden door de inhoud van de verordening of richtlijn van de Raad of Commissie van de Europese Gemeenschappen op grond waarvan de regeringen van de lid-staten kunnen worden verzocht onderzoekingen te doen verrichten. Indien een zodanige verordening of richtlijn een terrein zou betreffen waartoe de minerale oliën behoren, dan zouden de onderzoekingen zich in beginsel ook kunnen uitstrekken tot ondernemingen als de oliemaatschappijen met betrekking tot gegevens als in de gestelde vraag bedoeld.

De Minister van Economische Zaken,

R. F. M. LUBBERS.

De Minister van Landbouw en Visserij,

A. P. J. M. M. VAN DER STEE.

De Minister van Buitenlandse Zaken,

M. VAN DER STOEL.

De Minister van Justitie,

A. A. M. VAN AGT.

De Minister van Financiën,

W. F. DUISENBERG.